

DECIZIA NR. 135
Din 20.07.2005
privind sprijinul financiar notificat de Ministerul Finantelor Publice
pentru S.C. „Rompetrol Rafinare”- S.A. Constanta

CONSILIUL CONCURENTEI,

Avand in vedere dispozitiile Decretului nr. 57/2004 pentru numirea membrilor Consiliului Concurenteii,

Avand in vedere dispozitiile Legii concurenteii nr. 21/1996, publicata in Monitorul Oficial nr. 88/30.04.1996, Partea I, cu modificarile si completarile ulterioare,

Avand in vedere dispozitiile Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicata in Monitorul Oficial nr. 370/3.08.1999, Partea I, cu modificarile si completarile ulterioare,

Avand in vedere dispozitiile Acordului European instituind o asociere intre Romania, pe de o parte si Comunitatile Europene si statele membre ale acestora, pe de alta parte, ratificat prin Legea nr. 20/1993, publicata in Monitorul Oficial nr. 73/12.04.1993, Partea I,

In temeiul urmatoarelor considerente,

1. PROCEDURA

- (1) Prin adresa nr.107.295/03.02.2004, inregistrata la Consiliul Concurenteii cu nr. RS-AS/07/06.02.2004, Ministerul Finantelor Publice a inaintat Consiliului Concurenteii notificarea masurii de sprijin financiar ce se acorda S.C. “Rompetrol Rafinare”-S.A. Constanta, privind reglementarea unor obligatii bugetare ale societatii. Masura consta in subscrierea si varsarea de catre stat a obligatiunilor emise de S.C. “Rompetrol Rafinare”-S.A. Constanta.

- (2) Prin adresa nr. DAS/68/18.02.2004 s-au solicitat informatii suplimentare. Ministerul a transmis informatii prin adresa nr.686286 din 26.02.2004, inregistrata la Consiliul Concurentei cu numarul RG 715/03.03.2004. Intrucat informatiile primite nu au clarificat toate aspectele vizate, Consiliul Concurentei, prin adresele nr. DAS/140/16.03.2004, DAS/309/06.05.2004, CC/808/16.06.2004, CC/1909/11.08.2004, CC/2528/23.11.2004, CC/44/17.01.2005 si CC/585/22.04.2005 a solicitat completarea acestora, in baza art. 6 alin. (4) din Legea nr.143/1999, cu modificarile si completarile ulterioare.
- (3) Notificarea a devenit efectiva la data cand informatiile au fost exacte si complete, respectiv 04.07.2005.

2. DESCRIEREA MASURII

2.1. Beneficiarul masurii de sprijin din partea statului

- (4) Beneficiarul masurii de sprijin este S.C. "Rompetro Rafinare"-S.A. Constanta, societate comerciala infiintata in anul 1991, care opereaza rafinaria Petromidia si care are ca obiect principal de activitate prelucrarea titeiului si comercializarea en-gros a produselor petroliere.
- (5) La data de 26 ianuarie 2001, Rafinaria Petromidia a fost preluata de catre Grupul Rompetrol. Capitalul social al societatii este de 21.099.276.002.000 lei, din care 14.300.993.354.800 lei aport in natura si 6.798.282.647.200 lei aport in numerar.
- (6) La data preluarii Rafinarii Petromidia de catre grupul Rompetrol, aceasta se confrunta cu dificultati financiare majore- aflandu-se practic in pragul lichidarii- inregistrand datorii reale de aproximativ 285 milioane USD, din care datoriile catre bugetul de stat reprezentau 64%. Aceasta datorie istorica a constituit o povara financiara pentru companie, fiind purtatoare de dobanzi si penalitati de intarziere calculate la o rata foarte ridicata (dobanzi de 0,06% pe zi si penalitati de 0,5% pe luna).
- (7) In perioada februarie-mai 2001, societatea cumparatoare a pachetului majoritar de actiuni, The Rompetrol Group NV, a asigurat nevoile de finantare ale rafinarii din surse proprii precum si din surse atrase de pe

piata bancara internationala, pentru a face posibila reinceperea productiei si plata datoriilor curente. Astfel, societatea ajunge in scurt timp sa plateasca catre bugetul statului, la nivelul anului 2001, 61,9 milioane USD, la nivelul anului 2002, 190,4 milioane USD, iar in anul 2003, totalul platilor catre bugetul statului a ajuns la suma de 371,6 milioane USD. Astfel, din anul 2002, Petromidia a devenit cel mai mare contribuabil privat la bugetul de stat, platindu-si la termen datoriile curente. Eforturile investitorului s-au concentrat pe satisfacerea nevoilor acute de re tehnologizare ale Petromidiei, deoarece, la momentul privatizarii, nu putea produce nici un fel de carburanti la standarde europene, productia fiind astfel limitata si de imposibilitatea vanzarii produselor obtinute.

- (8) Piata relevanta a produsului este piata prelucrarii titeiului si comercializarii produselor petroliere. Aria geografica in care se comercializeaza produsele este reprezentata de teritoriul Romaniei. Societatea realizeaza exporturi in tari europene precum: Georgia, R.Moldova, Bulgaria si Turcia.
- (9) Cota de piata a S.C. "Rompetrol Rafinare"-S.A. este de 28%. Principalii concurenti ai beneficiarului sunt: S.N.P. Petrom S.A. –membru al Grupului OMV si S.C Rafo Onesti S.A.

2.2. Modalitatea de acordare a masurii de sprijin financiar

- (10) Prin O.U.G nr. 118/2003, privind masuri pentru reglementarea unor obligatii bugetare ale S.C. „Rompetrol Rafinare”- S.A. Constanta, astfel cum a fost aprobata de Legea nr. 89/2005, creantele bugetare detinute de stat asupra societatii sunt transformate in obligatiuni convertibile. Art. 3 (1) al ordonantei prevede ca, valoarea emisiunii de obligatiuni este egala cu valoarea obligatiilor datorate bugetului de stat de catre S.C. "Rompetrol Rafinare"-S.A. la data de 30 septembrie 2003, respectiv 21.776.998.718.567 lei, asa cum au fost stabilite de catre Directia Generala a Finantelor Publice a judetului Constanta prin Certificatul de atestare fiscala pentru persoane juridice nr. 23133/04.11.2003.
- (11) Obligatiunile emise de catre S.C. "Rompetrol Rafinare"-S.A. sunt obligatiuni nominative, dematerializate, transferabile, convertibile la scadenta, cu o valoare nominala de 25 Euro, purtatoare de dobanda

egala cu EURIBOR pentru 12 luni plus 1,5% pe an. In cazul in care rata anuala a profitului realizata de catre emitent in anul anterior este de peste 10%, dobanda va fi EURIBOR pentru 12 luni plus 2% pe an, pentru anul curent.

- (12) Scadenta obligatiunilor este de 7 ani de la data emiterii, respectiv 30 septembrie 2010. S.C. „Rompetrol Rafinare”-S.A. Constanta va putea opta pentru rascumpararea obligatiunilor inainte de scadenta, caz in care va plati dobanda acumulata pana la data rascumpararii.
- (13) Obligațiunile nerăscumpărate sunt convertibile la data scadenței, la opțiunea emitentului, în acțiuni ordinare având un rang *pari passu* cu acțiunile ordinare existente la data emisiunii. Potrivit art. 7 din Legea nr. 89/2005 „valoarea nominală, exprimată în lei, a unei acțiuni sau a totalului valorilor nominale, exprimate în lei, a numărului de acțiuni rezultate din modificarea ulterioară, în sensul diminuării sau majorării valorii nominale, exprimata in lei, a unei actiuni la data emisiunii va fi egală cu valoarea nominală a unei acțiuni de la data emisiunii, exprimată în lei, înmulțită cu raportul dintre cursul de schimb Euro/leu comunicat de Banca Națională a României pentru data scadenței și cursul de schimb Euro/leu comunicat de Banca Națională a României pentru data emisiunii”.

3. ANALIZA MASURII DE SPRIJIN DIN PARTEA STATULUI

3.1. Caracterul de ajutor de stat al masurii

- (14) Termenul de ‘ajutor de stat’, asa cum este descris in Articolul 87(1) din Tratatul CE, este caracterizat de urmatoarele patru elemente definitorii: (i) orice beneficiu (ii) acordat de catre stat sau din surse de stat (iii) unui anumit agent economic sau unui sector (selectivitate), (iv) care ar putea distorsiona concurenta si afecta comertul intre Statele Membre.
- (15) Pentru a fi considerat ajutor de stat in intelesul *Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat*, cu modificarile si completarile ulterioare, sprijinul financiar trebuie sa indeplineasca cumulativ cele patru conditii prevazute la articolul 2 din Lege:
- sa fie acordat de catre stat sau din resurse de stat ;
  - masura sa fie selectiva;

- sa distorsioneze sau sa ameninte sa distorsioneze concurenta si sa afecteze comertul Romaniei cu Statele Membre ale Uniunii Europene;
  - sa asigure un avantaj agentului economic.
- (16) Intrucat masura consta in subscrierea datoriilor bugetare, inregistrate de societate, in obligatiuni, nu exista nici o indoiala ca sunt implicate resursele ale statului.
- (17) Masurile de sprijin financiar acordate in baza dispozitiilor OUG nr. 118/2003, se acorda numai S.C. “Rompetrol Rafinare”- S.A. Constanta, avand astfel un caracter selectiv.
- (18) In ceea ce priveste distorsionarea concurentei, consideram ca acordarea acestui sprijin financiar ar putea afecta concurenta pe piata relevanta. Intrucat societatea este implicata in operatiuni de export, consideram de asemenea ca si comertul cu Statele Membre ar putea fi afectat.
- (19) Pentru a aprecia daca transferul resurselor statului favorizeaza S.C. “Rompetrol Rafinare”- S.A. Constanta, Consiliul Concurentei a analizat in ce masura se confera un avantaj societatii, prin aplicarea „principiului creditorului privat prudent in economia de piata”.

3.2. Testul „creditorului privat prudent”

- (20) Tratatul CE instituie principiul egalitatii intre agentii economici publici si cei privati. Astfel, Statele Membre pot sa detina si sa conduca agenti economici, pot sa achizitioneze actiuni si/sau obligatiuni, sa investeasca in societati publice sau private, sa participe in activitati economice in calitate de subiecti de drept privat, fara a fi implicate elemente de ajutor de stat.
- (21) Potrivit principiului creditorului privat prudent, fondurile acordate de stat unei societati nu implica ajutor de stat daca, in circumstante similare, un creditor privat, de talie comparabila cu cea a autoritatii publice, ar fi actionat in mod asemanator, urmarind recuperarea sumelor datorate de societate si obtinerea de dobanzi aferente acestora.

- (22) In cazul de fata, statul detinea asupra S.C. Rompetrol-Rafinare S.A. Constanta, in luna septembrie 2003, o creanta neincasata in valoare de aproximativ 603 mil. USD, reprezentand debite bugetare si dobanzi si penalitati de intarziere aferente. Deci, conduita statului trebuia comparata cu cea a unui creditor care urmareste, in principal, maximizarea gradului de recuperare a creantelor detinute asupra societatii.
- (23) Consiliul Concurentei noteaza ca, la momentul septembrie 2003, societatea avea o situatie economico-financiara dificila. Desi din punct de vedere operational, societatea are o evolutie substantial mai buna fata de anul precedent, inregistrand un rezultat operational inainte de amortizare pozitiv (15.497 mii USD), totusi, activitatea sa generala este grav afectata de saricinile financiare impovaratoare, determinate in primul rand de acumularea de datorii mari catre stat, care influenteaza negativ rezultatul contabil obtinut de societate in acel moment.
- (24) Analizand situatia financiara a societatii, Consiliul Concurentei constata imposibilitatea acesteia de a-si onora la acel moment obligatiile restante catre stat precum si incapacitatea acesteia de a opera cu o datorie scadenta atat de mare in bilantul contabil.
- (25) Consiliul Concurentei noteaza ca daca statul nu ar fi intreprins nici o masura si ar fi pastrat creanta asupra societatii, dobanzile si penalitatile de intarziere pentru neplata datoriilor ar fi continuat sa curga (dobanda de intarziere este de 0,06% pe zi iar penalitatile de intarziere aplicate sunt de 0,5% pe luna, rezultand astfel o rata de acumulare nominala de 27,9% pe an, respectiv o rata de acumulare reala de 12,09% pe an¹). In cursul primului an, penalitatile si dobanzile de intarziere suplimentare ar fi totalizat cca 44.2 milioane EUR, in al doilea an 88.3 milioane EUR urmand ca in 7 ani datoria totala sa ajunga la 879.5 milioane EUR (vezi Tabelul nr. 1).

Tabelul nr. 1 – *Situatia penalitatilor si a dobanzilor de intarziere care ar fi fost acumulate de societate in perioada 30.09.2003-30.09.2010*

Mil. Euro			
Data	Principal	Penalitati	Total

¹ Rata reala de acumulare a fost calculata aplicandu-se o rata inflatiei de la nivelul anului 2003, respectiv 14%.

30.09.03	365,2	205,1	570,3
30.09.04	365,2	249,3	614,5
30.09.05	365,2	293,4	658,6
30.09.06	365,2	337,6	702,8
30.09.07	365,2	381,8	747,0
30.09.08	365,2	425,9	791,2
30.09.09	365,2	470,1	835,3
30.09.10	365,2	514,3	879,5

Sursa: Informatii suplimentare

Din analiza datelor prezentate in Tabelul nr. 1 se constata ca, de la 30.09.2003 pana la 30.09.2010 societatea ar fi acumulat dobanzi si penalitati de intarziere in valoare de 309,2 mil. Euro, care s-ar fi adaugat la valoarea datoriilor bugetare pe care le avea societatea pana la momentul 30.09.2003, respectiv 570,3 mil. Euro, rezultand astfel o valoare totala a debitelor catre stat de 879,5 mil. Euro in anul 2010.

(26) Dupa cum se poate observa, in aceasta situatie, datoria societatii catre stat ar fi crescut in mod artificial de la an la an. Tinand cont de previziunile financiare continute de Planul de Afaceri al societatii se constata ca aceasta nu ar fi avut suficiente resurse financiare pentru a-si onora in totalitate datoriile astfel inregistrate. Efectul acestor datorii s-ar fi resimtit in plan financiar prin ingreunarea si chiar blocarea accesului la finantare al societatii, fapt ce ar fi adus in scurt timp societatea in stare de insolvabilitate. Astfel apare necesara luarea unei decizii de catre stat, in calitate de creditor al societatii: fie sa execute silit societatea si sa-si recupereze astfel o parte din creante prin lichidarea acesteia, fie sa gaseasca o modalitate care sa-i permita recuperarea intru-un grad mai mare a creantei detinute asupra societatii.

(27) In aceste conditii Consiliul Concurentei a procedat la analiza urmatoarelor ipoteze: ce ar fi obtinut statul in calitate de creditor daca ar fi recurs la executarea silita a creantelor bugetare si astfel ar fi lichidat societatea si ce obtine statul prin conversia datoriilor in obligatiuni convertibile.

Ipoteza lichidarii societatii la momentul 30.09.2003

- (28) Analizand conduita statului cu cea a unui creditor privat care cauta sa obtina recuperarea sumelor datorate de catre un debitor aflat in dificultate financiara, Consiliul Concurentei constata ca o firma care se confrunta cu dificultati financiare poate propune creditorilor sai incheierea unei intelegeri in vederea remedierii situatiei sale si a evitarii lichidarii; fiecare creditor trebuie sa ia o decizie punand in balanta suma recuperata ca urmare a ofertei propuse si suma pe care ar obtine-o in urma lichidarii firmei debitoare. In conditiile in care, la lichidare, prin vanzarea activelor ar fi indestulati numai creditorii ipotecari si privilegiati, creantele simple neputand fi astfel acoperite, acceptarea de catre creditorii simpli, fara privilegii, a esalonarii datoriilor lor, nu ar constitui o alternativa dezavantajoasa pentru acestia.
- (29) Practica judiciara romaneasca in materie de lichidare si faliment demonstreaza ca partea de recuperare judiciară a creanțelor față de terți, prelungește foarte mult procedurile de lichidare. Nici un dosar de anvergură nu a durat mai puțin de 5 ani, situatie ilustrata de existenta si in prezent pe rolul instanțelor a unor dosare de faliment ale unor societati romanesti importante, cum ar fi Comtim SA Timișoara, Navrom Galați SA, s.a.
- (30) Potrivit *Legii 64/1995 privind procedura reorganizarii judiciare si a falimentului*, Rompetrol putea sa propuna judecatorului sindic un plan de reorganizare judiciara. De notat că prin planul de reorganizare, orice creanțe pot suferi micșorări semnificative, mai puțin creanțele garantate. Astfel, au existat spețe în care chiar și creanțele bugetare au fost semnificativ micșorate, iar plata acestora era eşalonată pe o perioadă de până la 3 ani. În plus, pentru a trece de votul creditorilor, un plan are nevoie de votul favorabil a 3 dintre cele 8 categorii prevăzute de lege. Se consideră că votează pentru plan și categoriile care nu sunt defavorizate de plan. Astfel, de cele mai multe ori, un debitor diligent va putea să propună cu succes un plan de reorganizare cu șanse bune de a trece de votul creditorilor, chiar cu împotrivirea majorității creditorilor, în acest caz neavând importanță caracterul bugetar sau garantat al creanțelor. Potrivit legii, este suficientă nedefavorizarea a 2 dintre categorii și votul favorabil al uneia (care poate fi categoria creanțelor salariale) pentru a aproba un plan.

(31) În cazul în care nici un plan de reorganizare nu a fost aprobat sau, aprobat fiind, după o perioadă de timp judecătorul-sindic constată neîndeplinirea obligațiilor asumate prin plan, se trece la procedura de faliment. Această procedură constă în lichidarea tuturor activelor debitorului, distribuirea lichidităților creditorilor și radierea societății comerciale. Lichidarea activelor constă, pe de o parte în vânzarea bunurilor materiale și imateriale deținute de companie, dar și în executarea celor care datorează sume debitorului falit.

(32) După lichidarea bunurilor, pe măsură ce la masa credală se strâng lichidități, lichidatorul face distribuiri de sume către creditorii în baza unei ierarhii stabilite de către lege și în care creanțele bugetare se află pe poziția a 4-a în cazul în care sumele nu sunt rezultate din vânzarea unor bunuri care au făcut obiectul unor garanții reale.

(33) În majoritatea cazurilor cu creditorii garanți, sumele rezultate din vânzarea bunurilor care fac obiectul garanției nu acoperă valoarea totală a creanței garantate. Prin urmare, pentru celelalte categorii de creditorii, inclusiv bugetari, nu mai rămân sume de distribuit.

(34) Informațiile transmise de Ministerul Finanțelor Publice ilustrează ce s-ar fi întâmplat cu creanțele statului în cazul inițierii unei proceduri de insolvență conform prevederilor *Legii 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului*, presupunând că statul ar fi reușit să obțină respingerea contestației Rompetrol privind declansarea procedurilor de lichidare.

(35) [...] ²

(36) [...] ³

(37) Scenariul privind lichidarea ipotetică a societății, la data de 30.09.2003, este următorul:
[...] ⁴

---

² Date confidențiale

³ Date confidențiale

⁴ Date confidențiale

Ipoteza conversiei datoriilor bugetare in obligatiuni

- (38) Consiliul Concurentei constata ca prin conversia datoriilor bugetare in obligatiuni, statul urmareste recuperarea creantelor detinute asupra societatii si incasarea unei dobanzi aferente de cca 25 milioane USD/an.
- (39) In ceea ce priveste gradul de recuperare al creantei in ipoteza conversiei datoriilor istorice in obligatiuni, la momentul septembrie 2003, statul a luat in calcul mai multe posibilitati:
- a) societatea sa-si rascumpere obligatiunile la data scadentei, caz in care statul ar incasa 778 mil. USD (creantele convertite + dobanzile aferente), gradul de recuperare fiind astfel de 129%;
  - b) societatea sa-si rascumpere obligatiunile pana la data scadentei, caz in care statul ar incasa valoarea obligatiunilor + dobanda aferenta acestora pana in momentul rascumpararii, gradul de recuperare fiind cuprins intre 100% si 129%;
  - c) societatea sa nu-si rascumpere obligatiunile la data scadentei, caz in care statul ar incasa numai valoarea dobanzilor aferente, respectiv 175 mil. USD, gradul de recuperare al creantei detinute fiind astfel de 29%;
  - d) valorificarea obligatiunilor pe piata de capital, caz in care statul ar castiga dobanda aferenta acestora pana in momentul tranzactionarii + pretul obligatiunilor respective.
- (40) La momentul in care a ales sa-si converteasca creantele in obligatiuni, statul a urmarit si perspectivele de viabilizare ale societatii, pentru a fi sigur ca aceasta dispune de un potential care sa-i permita in primul rand plata dobanzilor aferente obligatiunilor si apoi rascumpararea acestora. Astfel, statul a analizat situatia la nivel mondial, regional si national a pietei pe care activeaza societatea, respectiv piata petrolului, precum si situatia economico-financiara prezenta si de perspectiva a acesteia. Se constata ca Ministerul Finantelor Publice a actionat ca orice creditor privat care, inainte de a lua orice decizie analizeaza situatia economico-financiara a societatii, pentru a vedea daca aceasta are posibilitatea de a-si onora obligatiile.

(41) Consiliul Concurenței notează ca situația de ansamblu a companiilor care activau în domeniul petrolului, la momentul septembrie 2003, era favorabilă. Astfel:

- pe plan mondial, cererea înregistrează o creștere sustinută, atât de titei cât și de produse petroliere, datorată creșterii economice în Asia și SUA, constituind astfel motorul principal al dezvoltării globale a sectorului petrolier;
- marja de rafinare era în creștere: se traversa o perioadă de reasezare a marjelor pe un nou palier, inferior celui din perioada inițială a Războiului din Irak, dar superior celui din 2001-2002; de asemenea perspectiva anului 2004, cât și proiecțiile pe termen lung indicau o tendință ascendentă a marjelor pe toate piețele majore;
- datorită creșterii calității produselor, prin aplicarea specificațiilor mult mai severe impuse de legislația europeană și americană, dar și de alți mari consumatori precum China și India, se profilează o diferențiere tot mai accentuată pe piața titeiului, funcție de conținutul de sulf;
- la acel moment, Europa era departe de asceșiunea economică a SUA și a Chinei, înregistrându-se chiar o ușoară scădere în unele țări. Rafinăriile europene însă vor profita de creșterea economică a SUA, deschiderea arbitrajului transatlantic reprezentând un factor puternic de suport pentru piața produselor europene;
- pe plan regional, se înregistrează o majorare a cererii de titei cu conținut scăzut de sulf, împreună cu creșterea ofertei de titei cu conținut ridicat de sulf (din fosta Uniune Sovietică, Irak, Arabia Saudită și Iran), astfel prefigurându-se o piață mediteraneană cu oferta de titei de tip Ural (sulfuros) cu discount din ce în ce mai mare față de titeiul de tip Brent (nesulfuros). Aceasta ar fi condus implicit la creșterea suplimentară a marjei de rafinare, proporțional cu cantitatea de titei Ural procesată, pentru rafinăriile care au această capacitate;
- pe plan național, se remarcă o creștere continuă a necesarului de combustibili auto pe piața internă ca urmare a creșterii numărului de automobile din România.

(42) În ceea ce privește posibilitatea de revigorare a companiei, Consiliul Concurenței constată că planul de afaceri prezentat de aceasta conține

masuri care conduc la viabilitatea societatii si, implicit, la plata anuala a dobanzilor aferente obligatiunilor subscrise:

- reducerea semnificativa a costurilor de procesare de la 50 USD/tona de titei inainte de privatizare la o valoare sub 20 USD/tona de titei in cursul anului 2003;
- implementarea unui program de investitii coerent, care va permite societatii ca incepand de la jumatatea anului 2003 sa obtina numai carburantii EURO 3, folosind doar titei cu continut ridicat de sulf, al carui pret este mai mic si realizand astfel cresteri ale marjei brute;
- prelucrarea unei cantitati medii de aproximativ 4 milioane de tone de titei pe an, asigurand astfel, peste 35% din necesarul pietei interne de uleiuri minerale;
- realizarea unei distributii echilibrate intre piata interna, prin abordarea unei strategii de continuare a dezvoltarii retelei de distributie a Grupului Rompetrol (statii de distributie si depozite de carburanti), si cea externa, prin dezvoltarea retelei de distributie regionala;
- metodele de management modern si de calificare a personalului;
- investitiile in tehnica de calcul si aplicatii informatice performante;
- imbunatatirea vitezei de rotatie a activelor imobilizate si vitezei de rotatie a activelor totale datorita cresterii cifrei de afaceri si a cantitatilor procesate;
- imbunatatirea vitezei de rotatie a clientilor, furnizorilor si stocurilor.

(43) In vederea optimizarii vanzarilor, S.C. "Rompetro - Rafinare" S.A. isi propunea atingerea urmatoarelor obiective in perioada 2004-2010: sa devina principalul furnizor de produse petroliere din regiune, sa-si asigure logistica proprie de distributie a produselor petroliere in regiune, sa diminueze costurile de aprovizionare cu materii prime, respectiv cele de desfacere a produselor finite la export, sa creasca cantitatea de produse obtinute conform normelor de calitate din UE si sa reduca cheltuielile general administrative pana la un nivel de 9 USD/t prelucrata.

(44) [...] ⁵

(45) Consiliul Concurenței, pe baza informațiilor transmise de furnizor, constată că, în plan financiar, în perioada 2004-2010, prin implementarea programului de investiții, societatea estimează obținerea unor profituri suficient de mari [...] ⁶ pentru a acoperi dobânda anuală de cca 25 milioane USD aferentă obligațiunilor emise, după cum rezultă din Tabelul nr. 3.

Tabel nr.3 - *Situația previzionată a profitului operational*
[...] ⁷

(46) [...] ⁸

(47) [...] ⁹

(48) Din informații primite rezultă că statul, la momentul efectuării operațiunii, a ținut seama și de situația existentă și de perspectiva a pieței de capital din România. Acest lucru s-a datorat existenței posibilității listării la bursă a obligațiunilor emise în perioada 2003-2010.

(49) Astfel, la momentul 2003, se conturau două etape ale evoluției pieței bursiere: cea anterioară intrării României în Uniunea Europeană, perioada cu o puternică dinamică și în care se estimau creșteri semnificative ale tranzacțiilor efectuate la bursă și o perioadă post aderare, caracterizată în general de consolidarea pieței de capital și de apreciere în special a titlurilor marilor companii listate (în special din domeniul petrolului și domeniul farmaceutic) datorită procesului de restructurare și concentrare economică. În plus, existența unui calendar clar de aderare la UE și conjunctura externă favorabilă de pe piața financiară mondială erau principalele motive pentru care specialiștii ai pieței bursiere românești prognozează pentru anul 2010 o capitalizare

---

⁵ Date confidențiale

⁶ Date confidențiale

⁷ Date confidențiale

⁸ Date confidențiale

⁹ Date confidențiale

bursiera de 20-25 miliarde euro (fata de aproximativ 6 miliarde euro in 2003). In aceste conditii Consiliul Concurentei noteaza ca statul, ca orice creditor privat, a cautat sa dispuna de toate informatiile privind tranzactiile cu obligatiuni de pe piata de capital in vederea luarii unei decizii corecte privind operatiunea de transformare a datoriei societatii in obligatiuni.

- (50) De asemenea, Consiliul Concurentei noteaza ca, in situatia in care, la scadenta, societatea nu-si rascumpara obligatiunile emise, statul va prelua in portofoliu actiunile rezultate din conversie, acestea putand fi asimilate unui drept de garantie pe care o banca comerciala il revendica.

Comportamentul celorlalti creditori ai societatii

- (51) Pentru a avea o imagine de ansamblu asupra intregii operatiuni, Consiliul Concurentei a analizat si comportamentul celorlalti creditori ai societatii la momentul septembrie 2003.

- (52) [...] ¹⁰

- (53) Astfel, Consiliul Concurentei noteaza, pe baza informatiilor suplimentare primite, ca ceilalti creditori ai societatii nu au considerat societatea falimentara si au actionat in consecinta:

[...] ¹¹

Astfel nici un creditor al societatii nu a accelerat imprumutul acordat si nici nu a initiat procedura de executare sau lichidare impotriva societatii.

- (54) Consiliul Concurentei noteaza totusi ca, conduita statului nu poate fi comparata cu cea a creditorilor privati cu creante garantate, cum ar fi bancile si traderii intrucat creantele garantate au rang superior celor bugetare. Astfel, comportamentul bancilor este justificat de faptul ca, chiar si in cazul in care s-ar ajunge la executarea silita a societatii, acestea si-ar fi recuperat datoriile. Din cauza rangului inferior al creantelor detinute, creditorii simpli sau chirografari nu si-ar fi putut

---

¹⁰ Date confidentiale

¹¹ Date confidentiale

recupera nici macar o parte din datorii; astfel, reesalonarea acestora a fost singura solutie acceptabila pentru acesti creditor.

Concluzii

- (55) Conform jurisprudentei comunitare, testul decisiv folosit de Consiliul Concurentei pentru aplicarea principiului creditorului privat prudent este acela de a verifica daca, in conditii similare, un creditor privat ar fi actionat in mod asemanator. Din analiza comparativa a celor doua ipoteze prezentate mai sus rezulta urmatoarele:
- in ipoteza lichidarii societatii, suma disponibila creditorilor pentru recuperarea creantelor este evaluata la 272,6 milioane USD. Din aceasta suma, creditorii avand creante cu rang superior celor bugetare (taxe de lichidare, creditorii cu creante garantate, sume datorate angajatilor, acreditive garantate cu gaj pe stocuri) ar fi incasat 114,9 milioane USD. Disponibilul ramas, respectiv 157,7 milioane USD, ar fi revenit statului in calitate de creditor bugetar, ceea ce reprezinta cca 26% din valoarea creantelor detinute;
  - in ipoteza conversiei datoriilor in obligatiuni, statul ar fi incasat pe perioada 2004-2010 o dobanda certa de aproximativ 175 milioane USD¹² - ceea ce reprezinta 29% din valoarea creantelor detinute - si evita astfel riscul si incertitudinea care insotesc procedura de lichidare ipotetica. In plus, la momentul realizarii tranzactiei, statul a avut in vedere si urmatoarele elemente: pana la scadenta, societatea isi poate rascumpara obligatiunile (si astfel, statul si-ar putea recupera integral creantele si ar incasa si dobanda aferenta lor pana la momentul rascumpararii); ar putea tranzactiona aceste obligatiuni pe piata de capital; obligatiunile nerascumparate de catre societate vor fi transformate in actiuni care se preconizeaza a inregistra o evolutie pozitiva continua.
- (56) Comparand gradul de recuperare a creantei detinute asupra societatii in cele doua ipoteze, se constata ca, statul, optand pentru subscrierea datoriilor in obligatiuni, a actionat ca un creditor care urmareste recuperarea sumelor imprumutate si incasarea unor venituri

---

¹² Dobanda a fost calculata luand in calcul EURIBOR –ul aferent lunii septembrie 2003, respectiv 2,2% pe an.

suplimentare din dobanzile aferente, fara a cauta sa creasca artificial gradul de impovarare al societatii.

(57) Fata de cele prezentate in sectiunea 3.2, se poate concluziona ca, statul, prin conversia datoriilor bugetare ale S.C. "Rompetrol - Rafinare" S.A. Constanta in obligatiuni, se comporta ca un creditor privat, care actioneaza in scopul recuperarii creantei detinute, actionand in conformitate cu **principiul creditorului privat prudent in economia de piata.**

(58) Consiliul Concurentei noteaza ca masura notificata –respectiv conversia datoriilor bugetare in obligatiuni - nu reprezinta ajutor de stat, deoarece nu sunt indeplinite cumulativ cele patru criterii de definire a ajutorului de stat.

DECIDE

Art.1. In temeiul art. 8 alin. (2) coroborat cu art.12 alin (2) lit. a) din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare, sprijinul financiar ce se acorda S.C. "Rompetrol - Rafinare" S.A. Constanta sub forma conversiei in obligatiuni a datoriilor catre bugetul de stat, nu constituie ajutor de stat, deoarece statul actioneaza ca un creditor privat, care urmareste recuperarea creantei detinute.

Art.2. Prezenta Decizie devine aplicabila la data comunicarii sale.

Art.3. Potrivit prevederilor art.29 din Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu completarile si modificarile ulterioare, prezenta Decizie poate fi atacata la Curtea de Apel Bucuresti, Sectia Contencios Administrativ, in termen de 30 de zile de la comunicare.

Art.4. Prezenta Decizie va fi comunicata de catre Secretariatul General din cadrul Consiliului Concurentei:

- Ministerului Finantelor Publice, str. Apolodor nr. 17, sector 1, Bucuresti;
- S.C. "Rompetrol - Rafinare" S.A., str. DJ 226, km 23, Constanta, judetul Constanta.

Art.5. Secretariatul General si Directia Autorizare Ajutor de Stat din cadrul Consiliului Concurentei vor urmari aducerea la indeplinire a prezentei Decizii.

PRESEDINTE

MIHAI BERINDE